



Република Србија
ПРИВРЕДНИ АПЕЛАЦИОНИ СУД
9 Пж 6153/16
31.05.2018. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

ПРИВРЕДНИ АПЕЛАЦИОНИ СУД, у већу састављеном од судије Јасмине Стаменковић, председника већа, судија Татјане Влаисављевић и судије Милице Лакићевић, чланова већа, у правној ствари тужиоца ТУ-ТОПЕК д.о.о. у стечају, Бачка Топола, ул. Едварда Кардеља бр. 2, чији је пуномоћник Дражан Ракић, адвокат из Суботице, против туженог YUMIS д.о.о. Ниш, ул. Булевар Светог цара Константина бр. 80-86, чији је пуномоћник Нагел Јанош, адвокат из Кањиже, ради побијања правне радње стечајног дужника, вредност предмета спора 202.204,80 динара, одлучујући о жалби туженог изјављеној против пресуде Привредног суда у Суботици 1 П 195/2015 од 12.07.2016. године, у седници већа одржаној дана 31.05.2018. године, донео је:

ПРЕСУДУ

I ПРЕИНАЧАВА СЕ пресуда Привредног суда у Суботици 1 П 195/2015 од 12.07.2016. године у ставовима I, II и III изреке и пресуђује:

ОДБИЈА СЕ тужбени захтев којим је тужилац тражио да се побија правни посао - изјава о пребијању – компензацији од 28.12.2009. године, те да се утврди да без дејства према стечајној маси тужиоца правни посао - изјава о пребијању – компензацији од 28.12.2009. године којом се врши пребој потраживања између тужиоца и туженог а која компензација гласи на износ од 202.204,80 динара, као и да се тужени обавезе да тужиоцу у стечајну масу врати износ од 202.204,80 динара са законском затезном каматом од 29.12.2009. године до исплате.

II Иста пресуда **ПРЕИНАЧАВА СЕ** у ставу IV изреке и решава:

ОБАВЕЗЈЕ СЕ тужилац да туженом накнади трошкове поступка у износу од 24.000,00 у року од 8 дана од дана пријема преписа пресуде.

III ОБАВЕЗУЈЕ СЕ тужилац да туженом накнади трошкове другостепеног поступка у износу од 40.288,00 динара у року од 8 дана од дана пријема преписа пресуде.

Образложење

Првостепеном пресудом у ставовима један и два у целости је усвојен тужбени захтев па је побијен правни посао – изјава о пребијању – компензацији од 28.12.2009. године и утврђено је да је иста без правног дејства према стечајној маси тужиоца, а која компензација гласи на износ од 202.204,80 динара. Ставом три изреке обавезан је тужени да у стечајну масу тужиоца врати наведени износ са законском затезном каматом од 29.12.2009. године до исплате. Ставом четири изреке обавезан је тужени да тужиоцу накнади трошкове поступка у износу од 94.288,00 динара са законском затезном каматом од падања у доцњу до исплате.

Благовременом жалбом тужени побија наведену пресуду због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права. Посебно указује на битну повреду одредаба поступка из члана 374. став 2. тачка 12. Закона о парничном поступку, наводећи да је образложење пресуде неразумљиво, противречно и супротно садржини изведених доказа. Истиче да правна радња компензације јесте предузета у периоду од последњих 6 месеци пре подношења предлога за покретање стечајног поступка, али да други законом прописани услов за побијање није испуњен, јер тужени није знао нити је морао знати за инсолвентност тужиоца. Истиче да је пребијање међусобних потраживања био уобичајени начин измирења међусобних обавеза парничних странака и да тужени није имао сазнања да су текући рачуни тужиоца у блокади почев од средине месеца новембра 2009. године. Истиче да у погледу утврђивања ове чињенице у првостепеном поступку нису изведени никакви докази, а суд је одбио да изведе доказе које тужени предлагао: саслушање сведока на околност начина пословања странака и сазнања туженог за инсолвентност тужиоца. Тиме указује на повреду одредаба поступка из члана 374. став 2. тачка 7. Закона о парничном поступку. Даље указује да спроведеном компензацијом није доведена у питање равномерно намирење других поверилаца, јер је тужени путем наведене компензације затворио незнатни део свог укупног потраживања које је у моменту компензације износило 1,1 милион динара, а да остатак свог потраживања није пријавио у стечајном поступку. Предлаже да Привредни апелациони суд преиначи побијану пресуду и одбије тужбени захтев у целости а тужиоца обавезе да туженом надокнади трошкове првостепеног и другостепеног поступка.

Одговор на жалбу није поднет.

Испитујући побијану пресуду на основу члана 386. Закона о парничном поступку, Привредни апелациони суд налази да је жалба туженог основана.

Према стању у списима, предмет тужбеног захтева је побијање правне радње стечајног дужника изјаве о компензацији од 28.12.2009. године која гласи на износ од 202.204,80 динара. Првостепени суд утврђује да су парничне странке биле у пословном односу почев од 26.03.2009. године до 20.11.2009. године, у ком периоду је тужилац туженог задужио на основу 17 испостављених рачуна по којима је тужиочево потраживање измирено у целини пребијањем у износу од 3.245.220,23 динара. Даље утврђује да је тужени у истом периоду тужиоцу испостављао рачуне по основу промета роба, да је део потраживања туженог такође престао путем пребијања а да је након спорне компензације преостао дуг тужиоца према туженом у износу од 1.144.709,23 динара. Предметна изјава о пребијању дата је 28.12.2009. године у износу од 202.204,80

динара и на основу ових изјава пребијена су међусобна потраживања парничних странака у наведеном износу. Првостепени суд утврђује да је над тужиоцем отворен стечајни поступак решењем Привредног суд у Суботици Ст 40/09 од 15.01.2010. године. Оценом изведених доказа закључује да је путем спорне изјаве о компензацији намирено потраживање туженог према тужиоцу у висини од 100%, да је изјава дата након подношења предлога за покретање стечајног поступка, који је поднет 10.12.2009. године, те да се ради о неуобичајеном намирењу, које је регулисано чланом 100. Закона о стечајном поступку. Имајући у виду наведено закључује да је тужбени захтев основан, па исти у целини усваја.

Овакав закључак првостепеног суда не може се прихватити, а основано се жалбом туженог указује да је првостепена пресуда донета уз погрешну примену материјалног права.

Према члану 98. став 1. и 4. Закона о стечајном поступку („Службени гласник РС“ бр. 84/04, 85/05-др. закон), правни послови и друге правне радње закључене односно предузете пре покретања стечајног поступка, којима се нарушава равномерно намирење стечајних поверилаца или оштећују повериоци као и правне послове и друге правне радње којима се поједини повериоци стављају у погоднији положај, могу побијати стечајни управник у име стечајног дужника и повериоци у складу са одредбама овог закона. Побиање се може вршити од дана отварања стечајног поступка до дана одржавања рочишта за главну деобу стечајне масе. Даље је одредбама члана 99. Закона о стечајном поступку прописано под којим условима је могуће побијање уобичајеног намирења, а одредбама члана 100. истог закона под којим условима је могуће побијање неуобичајеног намирења. Првостепени суд заузима становиште да је давањем предметне изјаве о компензацији дошло до намирења туженог које се може окарактерисати као неуобичајено намирење, али занемарује да је до намирења туженог дошло у износу од 202.204,80 динара, иако је укупно потраживање туженог пре овог пребијања износило 1.346.914,03 динара, а да је и након извршеног пребијања потраживање туженог у износу од 1.144.709,23 динара преостало непријављено у стечајном поступку. Не ради се о таквој врсти намирења на коју тужени не би имао право, па се исто не може сматрати неуобичајеним намирењем. На конкретан случају примењују се одредбе члана 99. Закона о стечајном поступку који регулишу услове под којима се може побијати уобичајено намирење. Услови за побијање прописани су ставом 1. овог члана, па се правни посао или друга правна радња предузета за последњих 3 месеца пре подношења предлога за покретање стечајног поступка којима се једном повериоцу пружа обезбеђење или даје намирење на начин и у време који су у складу са садржајем његовог права, може побијати ако је у време када је предузет стечајни дужник био неспособан за плаћање а поверилац знао или морао знати за његово неспособност плаћања. Из наведених одредаба чланова 98. и 99. Закона о стечајном поступку произлази да су општи услови за побијање: да је дошло до нарушавања равномерног намирења стечајних поверилаца или оштећења поверилаца и да се побијање врши од дана отварања стечајног поступка до дана одржавања рочишта за главну деобу стечајне масе. За поједине врсте побијања прописани су посебни услови, па су услови за побијање уобичајеног намирења: објективни услов да је радња предузета у последња 3 месеца пре подношења предлога за покретање стечајног поступка и субјективни услов да је поверилац знао или је морао знати за неспособност дужника за плаћање. За побијање правних радњи стечајног дужника неопходно је да буду испуњени како општи тако и посебни услови за одређену врсту побијања.

У конкретној ситуацији, по оцени другостепеног суда, није испуњен општи услов за побијање, а то је нарушавање равномерног намирења стечајних поверилаца или оштећење поверилаца. Првостепени суд из налаза и мишљења вештака утврђује да

је проценат намирења стечајних поверилаца 4,51% а судски вештак је у свом исказу датом на рочишту 12.07.2016. године изјавио да се предметном компензацијом не нарушава равномерно намирење стечајних поверилаца, нити се повериоци оштећују јер наведено не би могли утицати на проценат њиховог намирења. Тужени није у стечајном поступку пријавио преостали износ свога потраживања у износу од 1.144.709,23 динара, а уколико би се утврдило да је изјава о компензацији од 28.12.2009. године без правног дејства према стечајној маси тужени би стекао право да целокупно своје потраживање пријави у стечајном поступку у смислу члана 108. Став 2. Закона о стечајном поступку, што би управо супротно проузроковало мањи проценат намирења стечајних поверилаца. Дакле, за побијање правне радње стечајног дужника први услов је нарушавање равномерног намирења стечајних поверилаца или оштећење поверилаца, па уколико нема нарушавања равномерног намирења или оштећења стечајних поверилаца нема услова за побијање правних радњи стечајног дужника. У конкретном случају не постоји нарушавања равномерног намирења поверилаца или оштећење поверилаца, па није било услова да се утврди да је изјава о компензацији од 28.12.2009. године без правног дејства према стечајној маси те да се тужени обавезе на враћање износа од 202. 204,80 динара.

Како је првостепени суд усвајајући тужбени захтев погрешно применио материјално право, а чињенично стање је правилно утврђено испуњени су услови за преиначење побијане пресуде. Тужбени захтев тужиоца није основан у смислу члана 98. и члана 99. Закона о стечајном поступку, па је исти одбијен.

Право на накнаду трошкова поступка зависи од успеха странака у спору, па како је тужени у целини успео у овој парници има право на накнаду парничних трошкова и то на име заступања на два неодржана рочишта укупно 9.000,00 динара и на име заступања на два одржана рочишта укупно 15.000,00 динара што износи 24.000,00 динара.

Следом наведеног одлучено је као у ставовима I и II изреке пресуде применом члана 394. став 1. тачка 4. Закона о парничном поступку.

Тужени је уложио основану жалбу и има право на накнаду трошкова другостепеног поступка, па је на основу члана 165. став 2. Закона о парничном поступку одлучено као у ставу III изреке пресуде и туженом је досуђена накнада трошкова у износу од 40.288,00 динара: за састав жалбе 12.000,00 динара и судску таксу за жалбу и другостепену одлуку по 19.644,00 динара.

ТВ/ЦМ

**ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА – СУДИЈА
Јасмина Стаменковић с.р.**

За тачност отправка

